Írta: Medveczky Attila
2017. augusztus 06. vasárnap, 09:33 -

Dr. Ranogajec-Komor Mária, a zágrábi Ady Endre Magyar Kultúrkör elnök asszonya átveszi Dr. Palinkás Józseftol, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnökétol az Arany János-érmet.

Legfőbb feladata a magyar kultúra és a hagyományok ápolása

Június 2. és 4. között ünnepelte megalakulásának 85. évfordulóját a zágrábi Ady Endre Magyar Kultúrkör. Dr. Ranogajec-Komor Mária, az Ady-kör elnök asszonya: A tagok aktivitásának és a kör iránti szeretetének köszönhető, hogy az Ady-kör a zágrábi és a Zágrábba látogató magyarok központi helye lett, ahol a jó összhang, a baráti légkör, egymás segítése, a feladatok önkéntes vállalása, a nyitottság jellemző.

Mi volt a kultúrkör feladata az alapításkor, és mára mennyiben változott? Hiszen több mint nyolc évtized alatt változott a politikai légkör, megszűnt Jugoszlávia, létrejött az önálló Horvátország.

– A kultúrkört főleg a Zágrábban tanuló vajdasági és horvátországi magyar egyetemisták alapították. Hiszen akkor Zágrábban és Belgrádban lehetett csak felsőfokú tanulmányokat folytatni. Azóta Újvidéken is létesült egyetem. Tehát ők voltak az alapítók, és az egyesület inkább társaskör jellegű volt, menza is működött benne. Mindez megváltozott, mikor megnyílt az újvidéki egyetem, és kevesebb diák jött ide. Majd Szlavóniából érkeztek diákok, hiszen ott is létezik egy nagyobb magyar konglomeráció. Az Ady-körnek jelenleg 301 tagja van. Egyesek Magyarországról jöttek ide, mások Szlavóniából, sokan a vajdasági egyetemisták leszármazottai – ez az idősebb generáció. A fiatalabbak mind zágrábi magyarok. Nem kerülöm meg a kérdésre a választ: mindig kultúrkörként működtünk és a legfőbb célunk sem változott, a magyar kultúra, a hagyományok ápolása, a magyar nyelv megőrzése. Természetesen a

tartalom változott. A ’60-as, ’70-es években a kör Zágrábban nemcsak a magyarok, hanem a horvátok körében is ismert volt, mert táncestjeinket nagyon sokan látogatták. Ez annak köszönhető, hogy a már meglévő irodalmi szakcsoport és a zenekar mellett Varga Ildikó vezetésével létrejött a kiváló tánccsoport. A körnek voltak hullámhegyei, hullámvölgyei. Annak nagyon örülünk, hogy az elmúlt húsz évben a hullámhegyen állunk, tehát a kör minden szempontból pozitív irányban fejlődik. A 301 tag drámai, zenei, asztalitenisz szakcsoportban, énekkarban vehet részt. Kiemelendő, hogy két éve a körtagok számára ingyenes, sikeres magyar műhelyt is szervezünk. Ennek népszerűségét bizonyítja, hogy a jelentkezők nagy száma miatt két csoportot indítottunk. Tagjaink között nemcsak magyar anyanyelvűek, illetve magyar kötődésűek (vegyes házasságban élők, gyerekeik, unokáik) vannak, hanem olyanok is, akiket érdekel a magyar kultúra és nyelv.

A magyar műhely különleges vasárnapi iskolaként működik?

– Nem vasárnapiként, hanem péntek estiként. Az egyik csoportnak 17–18 óráig a másiknak 18–19-ig tartják a foglalkozásokat –főleg az idősebbeknek, felnőtteknek, mert a magyar nyelv oktatását Zágrábban más formában is szervezik. Hiszen a horvát fővárosban 20 éves fennállását ünnepelte a magyar nyelvű óvoda, ahol két óvó néni neveli a gyermekeket. Az óvodába járók létszáma örömünkre egyre inkább nő. Több mint 20 magyar gyerek jár oda óvodába. Két tannyelvű általános iskola működik elsőtől negyedik osztályig. Ezután már iskolai keretek közt nem lehet magyarul tanulni, de az úgynevezett C modell alapján anyanyelvápoló foglalkozást tartanak hétvégenként. A zágrábi egyetemen létrehozták a hungarológiai tanszéket, de nem a magyar nemzetiségűek számára. Úgy, ahogy más tanszékeken angolt, németet, ott magyar nyelvet lehet tanulni. A hungarológus hallgatók egy része bekapcsolódik az Ady-kör munkájába attól függetlenül, hogy nincsenek magyar gyökereik.

Honnan toborozzák az Ady Endre Magyar Kultúrkör foglalkozásvezetőit, oktatóit?

– A kultúrkörben nemcsak pedagógusok oktatnak, hanem a tagok is, akik különböző mesterségeket, hivatásokat gyakorolnak. Nagyon sikeres a drámai szakcsoportunk, mely tagjainak 80%-a 40 éven aluli. Professzionális zenészek vezetik a zenekart, énekkart – utóbbi öt év alatt minőségben nagy változást ért el, már kétszólamú Kodály-dalokat énekelnek. A szakcsoportok foglalkozásának 90%-a magyar nyelven folyik. A drámai szakcsoporté kizárólag magyarul. Ők mutatják fel irodalmi kincseinket. A Horvátországi Magyar Tudományos és Művészeti Társasággal közösen szervezzük a tudomány-népszerűsítő előadássorozatot, amelynek keretében havonta horvátországi, magyarországi, de bárhol a világban élő magyar tudósok tartanak előadást magyar nyelven. Ritkán magyar nyelvű filmeket is vetítünk. Az egyesületben rendszeresen megemlékezünk a magyar nemzeti és a hagyományos ünnepekről, például a Mikulás-napról, Karácsonyról, Húsvétról, farsangról, s például a Magyar Tudomány Napjáról. Vasárnaponként összeülünk beszélgetni. Korábban volt magyar nyelvű mise a Szent Márk-templomban. Sajnos most nincs magyar papunk, így horvát lelkipásztor mondja a misét, a hívek pedig magyarul válaszolnak, énekelnek. Kiemelendő, hogy az Ady-kör együttműködik más horvátországi és magyarországi szervezetekkel, így Zágráb Város Magyar Kisebbségi Tanácsával, a Horvátországi Magyar Tudományos és Művészeti Társasággal, a Zrínyi Miklós Cserkészcsapattal, a Potocnica óvodával, az Ivan Gundulic iskolában működő kétnyelvű általános iskolával, a Zágrábi Magyar Intézettel, a hungarológiai tanszékkel, a horvátországi magyar nagykövetséggel, a magyar kisebbség parlamenti képviselőjével és mindkét horvátországi magyar érdekvédelmi szervezettel és azok kultúrcsoportjaival.

Medveczky Attila